

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-педагогічної роботи,
професор М. Р. Гжегоцький

_____ 2015 р.
« _____ » _____

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
«СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА В ДИТЯЧОМУ ВІДДІЛЕННІ СТАЦІОНАРУ»

Спеціальності: 7.110101 «Лікувальна справа»,
7.110104 «Педіатрія»,
7.110105 «Медико-профілактична справа»
III курс медичного факультету

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
пропедевтики педіатрії та медичної генетики
Протокол № _____
від « _____ » _____ 2015 р.

В.о. завідувача кафедри _____
проф. Личковська О.Л.

Затверджено
профільною методичною комісією
з педіатричних дисциплін
Протокол № _____
від « _____ » _____ 2015 р.

Голова профільної
методичної комісії _____
проф. Беш Л.В.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до навчального плану, проходження сестринської практики передбачено у VI семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, розпочато вивчення клінічних дисциплін – пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії та загальної хірургії, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, сестринська практика формує засади вивчення студентом подальших клінічних дисциплін – внутрішньої медицини, педіатрії, хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами "по вертикалі" та формування умінь застосовувати знання з сестринської справи в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Сестринська практика проводиться наприкінці VI навчального семестру послідовно у трьох відділеннях стаціонару – терапевтичному, хірургічному, педіатричному. На сестринську практику в педіатричному відділенні виділено один тиждень.

Програма практики є методичним документом для студентів і керівників практики. Вона необхідна для чіткого планування й регламентації діяльності студентів і викладачів.

Опис предмету практики «Сестринська практика» та її структура

Назва практики	Кількість тижнів	Кількість кредитів / годин	Рік навчання, семестр	Вид контролю
«Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення)	1	1,5 кредиту/ 45 годин	III курс VI семестр	Диференційований залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики «Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення) оволодіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії, оволодіння професійними навичками медичної сестри щодо організації режиму і догляду за дітьми з різними захворюваннями нехірургічного профілю та вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Завдання практики «Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення). Для реалізації мети перед студентом поставлено завдання, які вирізняють те, що студент повинен знати і вміти при проходженні практики.

В результаті проходження практики «Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення) **студент повинен знати:**

- функціональні обов'язки та основні законодавчі і нормативні акти, що регламентують роботу медичної сестри педіатричного відділення
- принципи організації роботи медичної сестри педіатричного відділення
- особливості деонтології в роботі медсестри з дітьми та їх родичами
- законодавчі і нормативні акти, що регламентують роботу медичної сестри педіатричного відділення.
- структура та функції педіатричного стаціонару
- основні обов'язки медичної сестри педіатричного відділення
- принципи організації роботи поста медичної сестри
- документація, що заповнюється постовою медсестрою та правила її ведення
- правила передачі чергування наступній зміні
- принципи організації роботи медсестри маніпуляційного кабінету
- правила зберігання та обліку медикаментозних засобів і медичного інструментарію у маніпуляційному кабінеті та на посту
- правила виписування, обліку та зберігання сильнодіючих, наркотичних та отруйних речовин згідно з діючим наказом
- принципи організації роботи медсестри процедурного кабінету
- правила зберігання медичного інструментарію в процедурному кабінеті
- правила реєстрація пацієнтів, що поступають у відділення
- правила заповнення історії хвороби
- принципи термометрії, вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу у дітей різного віку
- правила введення дітям лікарських засобів через рот
- правила заповнення систем для інфузії та проведення довенних вливань
- основні вимоги до проведення деінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію.
- ускладнення при проведенні дом'язевих, довенних ін'єкцій, принципи їх попередження.
- основні види клізм: покази для проведення
- правила взяття аналізу сечі для дослідження за методиками Зимницького, Нечипоренка, Аддіс-Каковського, їх діагностичне значення
- правила накладання зігрівального компресу
- правила користування кишеньковим та стаціонарним інгаляторами
- методика подавання дітям зволоженого кисню та користування кисневою подушкою.
- правила підготовка хворих дітей до рентгенологічного дослідження шлунково-кишкового тракту, сечовидільної системи, до ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту.
- невідкладна допомога дитині при ларингоспазмі і стенозуючому ларингіті, при попаданні стороннього тіла у дихальні шляхи, при нападі бронхіальної астми, при судомному синдромі, при

гострій судинній недостатності (непритомність, колапс).

- методика зупинки зовнішніх кровотеч.
- основні ознаки клінічної смерті
- проведення первинної серцево-легеневої реанімації (правило АВС): техніка проведення непрямого масажу серця, штучного дихання у дітей різного віку.
- *особливості надання допомоги інкурабельним пацієнтам з порушенням функції дихання та травлення. Контроль симптомів**
- *особливості роботи медичної сестри з інкурабельними пацієнтами різного віку та їх родичами, повідомлення поганих новин. Організація всебічного догляду за лежачими пацієнтами – забезпечення приватності, гідності, фізичних потреб. Транспортування, зміна положення тіла важкохворого чи інкурабельного пацієнта. Постільний комфорт як елемент лікувально-охоронного режиму. Пролежні. Догляд, профілактика та лікування*
- правила прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні
- техніка проведення годування дитини з пляшечки.

В результаті проходження практики «Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення) **студент повинен вміти:**

- демонструвати володіння навичками організації роботи медичної сестри педіатричного відділення
- реєструвати пацієнтів, що поступають у відділення
- заповнювати відповідні графи в історії хвороби
- вимірювати температуру тіла, артеріальний тиск, досліджувати пульс та вносити дані в температурний листок
- працювати з листком призначень.
- вводити дітям лікарські засоби через рот
- вводити ректальну свічку
- підготувати маніпуляційний стіл до роботи
- виконувати підшкірних, дом'язевих, довенних ін'єкцій
- розрахувати дозу антибіотика
- *розрахувати дозу знеболювального засобу*
- заповнити систему для інфузії та провести довенні вливання
- провести деінфекцію, передстерилізаційне очищення інструментарію
- поставити очисну та лікувальну клізму залежно від віку дитини
- підготувати хворих та необхідне обладнання для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму

* - тут і далі виділене курсивом тільки для студентів спеціальностей: 7.12010001 «Лікувальна справа» і 7.12010002 «Педіатрія»

- зібрати сечу для дослідження за методиками Зимницького, Нечипоренка, Аддіс-Каковського
- взяти мазки з носа і зіву
- накладати зігрівальний компрес
- застосувувати гірчичники
- користуватися грілкою, пухирем з льодом
- користуватися кишеньковим та стаціонарним інгаляторами
- подавати дітям зволожений кисень та користуватися кисневою подушкою
- промивати шлунок
- проводити забір промивних вод на дослідження
- проводити плевральну пункцію
- підготувати хворих дітей до рентгенологічного дослідження шлунково-кишкового тракту, сечовидільної системи, до ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту.
- надавати невідкладну допомогу дитині при ларингоспазмі і стенозуючому ларингіті, при попаданні стороннього тіла у дихальні шляхи, при нападі бронхіальної астми, при судомному синдромі, при гострій судинній недостатності (непритомність, колапс).
- зупиняти зовнішні кровотечі
- проводити первинну серцево-легеневу реанімацію (правило АВС): непрямий масаж серця, штучне дихання у дітей різного віку.
- *надавати допомогу інкурабельним пацієнтам з порушенням функції дихання та травленн, контролювати симптоми*
- доглядати за хворими дітьми
- доглядати за новонародженою дитиною
- доглядати та спостерігати за хворими з патологією шкіри, органів дихання, серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, сечовидільної системи.
- провести туалет новонародженої дитини
- провести туалет пуповинного залишку, доглядати за пупковою ранкою.
- провести гігієнічну ванну дитині грудного віку
- підмивати дітей залежно від статі
- промивати очі, прочищати ніс, вуха, закапувати краплі у ніс, вуха, очі
- прикладати дітей до грудей при природному вигодовуванні
- проводити годування дитини з пляшечки.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст практики повинен забезпечити виконання поставленої мети й завдань. Практика з догляду за хворими проводиться у педіатричному відділенні стаціонару в кінці IV навчального семестру в літній час (червень-липень). На практику в умовах педіатричного стаціонару виділено 1

робочий тиждень. Проходження практики регламентовано календарним графіком проходження практики, який складено відповідно до завдань практики та теми роботи керівником практики від кафедри пропедевтики педіатрії та медичної генетики і організації спільно з практикантом. Тривалість щоденної практики – 6 годин. Робочий день студента складається з двох частин:

- 1) засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи стаціонару та основних маніпуляцій і їх відпрацювання під контролем керівника від установи та викладача;
- 2) самостійна робота студента у відділеннях стаціонару та закріплення отриманих знань і умінь (самостійна робота студентів).

За час практики студенти повинні ознайомитися із структурою дитячих лікувально-профілактичних закладів і набути навички й уміння догляду за хворими, які оцінюються в балах.

**Тематичний план практики «Сестринська практика»
(Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення)**

День практики з/п	Тема
1	Організація роботи поста медичної сестри. Медична документація, порядок її ведення. Обов'язки та дії постової і маніпуляційної медичної сестри педіатричного відділення.
2	Медикаментозна парентеральна допомога дітям. <i>Розрахунок дози знеболювального засобу*</i> .
3	Забезпечення лікувального та діагностичного процесу в педіатричному стаціонарі.
4	Долікарська допомога при деяких невідкладних станах в педіатричній практиці. <i>Особливості надання допомоги інкурабельним пацієнтам з порушенням функції дихання та травлення. Контроль симптомів</i>
5	Обов'язки медсестри по забезпеченню особистої гігієни дітей різного віку та вигодовуванню дітей першого року життя. <i>Особливості роботи медичної сестри з інкурабельними пацієнтами різного віку та їх родичами, повідомлення поганих новин. Організація всебічного догляду за лежачими пацієнтами – забезпечення приватності, гідності, фізичних потреб. Транспортування, зміна положення тіла важкохворого чи інкурабельного пацієнта. Постільний комфорт як елемент лікувально-охоронного режиму. Проліжні. Догляд, профілактика та лікування</i>

Перелік знань, умінь і навичок, які має набути студент під час практики та їх оцінювання в балах

№ з/п	Назва уміння, практичної навички	Оцінка у балах
1.	Проведення обліку медикаментозних засобів в маніпуляційному кабінеті педіатричного відділення	1
2.	Організація роботи та оформлення документації постової медичної сестри педіатричного відділення.	1
3.	Організація роботи та оформлення документації медичної сестри в процедурному кабінеті.	1
4.	Вимірювання артеріального тиску, дослідження частоти пульсу та занесення показників у температурний листок	2
5.	Дослідження частоти дихання та занесення показників у температурний листок	2

6.	Вимірювання температури тіла хворої дитини та оформлення температурного листка, визначення типу температурної кривої.	2
7.	Забезпечення пацієнтів лікарськими засобами згідно листка призначень	1
8.	Введення лікарських препаратів для внутрішнього застосування дітям різного віку	1
9.	Приготування необхідних розчинів для парентерального введення та оволодіння правилами поводження з одноразовим шприцом після його застосування.	2
10.	Виконання підшкірних ін'єкцій.	2
11.	Виконання дом'язевих ін'єкцій.	2
12.	Розрахунок дози антибіотика та приготування його для парентерального введення	1
13.	<i>Розрахунок дози знеболюючого засобу та виписування відповідних рецептів.</i>	1
14.	<i>Облік та контроль зберігання сильнодіючих та наркотичних середників</i>	1
15.	Виконання довенних ін'єкцій та інфузій.	2
16.	Проведення дезінфекції та передстерилізаційного очищення інструментарію	1
17.	Взяття мазків з носу і зіву хворих дітей	1
18.	Закапування крапель у вуха, ніс, очі	2
19.	Виконання клізм дітям різного віку	2
20.	Взяття калу на різні види досліджень у дітей.	2
21.	Взяття сечі на різні види досліджень у дітей.	2
22.	Промивання шлунку у дітей різного віку.	2
23.	Накладання компресів дітям різного віку.	1
24.	Застосування гірчичників	1
25.	Користування грілкою та пухирем з льодом.	1
26.	Подавання зволоженого кисню дітям різного віку	1
27.	Надання невідкладної допомоги дитині при ларингоспазмі і стенозуючому ларингіті, при попаданні стороннього тіла у дихальні шляхи, при нападі бронхіальної астми	2
28.	Надання невідкладної допомоги дитині при судомному синдромі	2
29.	Надання невідкладної допомоги дитині при гострій судинній недостатності (непритомність, колапс)	2
30.	Проведення найпростіших реанімаційних заходів (штучне дихання, непрямий масаж серця)	2
31.	<i>Надання невідкладної допомоги та проведення найпростіших реанімаційних заходів інкурабельним пацієнтам</i>	1
32.	Контроль правильного прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні.	1

33.	Техніка годування дітей грудного віку з пляшечки.	1
34.	Проведення гігієнічних та лікувальних ванн дітям грудного віку.	2
35.	Підмивання дітей залежно від статі.	1
36.	<i>Догляд за лежачими пацієнтами. Транспортування, зміна положення тіла важкохворого чи інкурабельного пацієнта.</i>	1
37.	<i>Догляд, профілактика та лікування пролежнів</i>	1
38.	Проведення туалету очей, вух, носу та пупкової ранки.	2
39.	Підготовка хворих дітей до рентгенологічного дослідження шлунково-кишкового тракту, сечовидільної системи	1
40.	Підготовка хворих дітей до ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту.	1

4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

Кількість балів, яку може набрати студент за *поточну діяльність*, вираховується шляхом складання кількості балів, отриманих студентом за набуті в процесі практики знання, уміння, навички, що були оцінені в балах безпосереднім керівником від бази (максимум 120 балів – мінімум 72 бали).

Одним з видів діяльності студента та його контролю викладачем є ведення «Щоденника практики» (додаток 1), який заповнюється студентом. Виконання практичних навичок щоденно перевіряє безпосередній керівник практики від бази та візує їх виконання у щоденнику практики студента. Керівник практики від Університету систематично здійснює контроль ведення щоденників студентами.

По закінченні практики студентом заповнюється «Підсумковий звіт про виконану роботу» (додаток 2), де вказано перелік всіх набутих в процесі практики умінь та навичок і загальну кількість балів за поточну діяльність.

Отже, до диференційного заліку допускаються студенти, які виконали програму практики, мають належно оформлені звітні документи (Щоденник та Підсумковий звіт), позитивну характеристику (в письмовому вигляді) загального керівника від бази практики та отримали за поточну діяльність не менше 72 балів.

Підсумковий контроль, відповідно до вимог програми практики, студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики. Засобами діагностики засвоєння матеріалу є контроль виконання практичних навичок (демонстрація методики і техніки виконання запропонованих практичних

навичок з вище наведеного переліку), ситуаційні задачі (типові ситуаційні задачі у кількості 2), тестові завдання (студентові пропонується 15 тестів формату А).

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час підсумкового контролю становить 80:

- максимальна кількість балів за демонстрацію виконання практичної навички складає 25 балів (практичну навичку виконано методично правильно – 25 балів, виконано з недоліком, виправленим студентом самостійно – 20 балів, виправлено студентом після зауваження викладача – 15 балів, не виконано – 0 балів);
- за вирішення кожної ситуаційної задачі студент максимально отримує 20 балів (задача вирішена методично правильно – 20 балів, виконано з несуттєвими помилками, виправленим студентом – 17 балів, виконано з 1-2 суттєвими помилками – 14 балів, не виконано – 0 балів);
- за відповідь на питання тест контролю – 15 балів (1 бал за правильну відповідь)

Підсумковий контроль зараховується студентові, якщо за демонстрацію практичної навички він набрав не менше 15 балів, при вирішенні ситуаційних задач набрав не менше 28 балів (14x2), за результатами тестування набрав не менше 7 балів. Таким чином, мінімальна сумарна оцінка за підсумковий контроль становить 50 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за практику «Догляд за дітьми, його роль у лікувальному процесі та організація в умовах педіатричного стаціонару» (поточна навчальна діяльність та підсумковий контроль) становить 200 балів.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з практики для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК) З «СЕСТРИНСЬКОЇ ПРАКТИКИ»

1. Основні деонтологічні засади роботи медсестри з дітьми та їх родичами.
2. *Особливості роботи медичної сестри з інкурабельними пацієнтами різного віку та їх родичами*
3. Основні обов'язки медичної сестри педіатричного відділення.
4. Організація роботи поста медичної сестри педіатричного відділення. Документація, що заповнюється постовою медсестрою, правила її ведення. Правила передачі чергування наступній зміні.
5. Організація роботи медичної сестри маніпуляційного кабінету педіатричного відділення. Основна документація, правила зберігання та обліку медикаментозних засобів і медичного інструментарію.
6. Організація роботи медичної сестри процедурного кабінету педіатричного відділення.
7. Особливості термометрії, вимірювання артеріального тиску та дослідження пульсу у дітей різного віку.
8. Правила введення дітям лікарських засобів через рот.
9. Особливості виконання підшкірних, дом'язевих, довенних ін'єкцій дітям різного віку.
10. Правила розрахунку дози антибіотика дитині даного віку.
11. Методика та правила постановки різноманітних видів клізм дітям різного віку.
12. Особливості застосування у дітей гірчичників, користування грілкою та пухирем з льодом.
13. Правила взяття у дітей аналізу сечі для дослідження за методиками Зимницького, Нечипоренка, Аддіса-Каковського та їх діагностичне значення.
14. Принципи підготовки хворих дітей до рентгенологічного дослідження шлунково-кишкового тракту, сечовидільної системи, до ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту.
15. Принципи надання невідкладної допомоги дитині при ларингоспазмі і стенозуючому ларингіті, при попаданні стороннього тіла у дихальні шляхи, при нападі бронхіальної астми, при судомному синдромі, при гострій судинній недостатності (непритомність, колапс).
16. Основні ознаки клінічної смерті. Правила проведення первинної серцево-легеневої реанімації.
17. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією шкіри.
18. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією органів дихання.
19. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією серцево-судинної системи.
20. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією шлунково-кишкового тракту
21. Основні принципи догляду та спостереження за хворими з патологією сечовидільної системи.
22. Проведення гігієнічної ванни дитині грудного віку. Підмивання дітей залежно від статі.
23. *Організація паліативної допомоги дітям з невиліковними захворюваннями. Особливості*

ведення пацієнтів дитячого віку в термінальній стадії захворювання, догляд, методи паліативного лікування основних симптомів та синдромів

24. Промивання очей, очищення носу, вух, закапування крапель у ніс, вуха, очі.
25. Особливості закапування крапель у ніс, очі та вуха дитині.
26. Туалет новонародженої дитини. Туалет пуповинного залишку, догляд за пупковою ранкою.
27. Правила прикладання дитей до грудей при природному вигодовуванні.
28. Техніка годування дитини з пляшечки.

6. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ СТУДЕНТ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ «СЕСТРИНСЬКОЇ ПРАКТИКИ»

1. Продемонструвати вміння дати лікарський препарат для внутрішнього застосування дитині певного віку.
2. Продемонструвати на муляжі методику виконання підшкірної ін'єкції дитині.
3. Продемонструвати на муляжі методику виконання дом'язевої ін'єкції дитині.
4. Розрахувати дозу антибіотика та розвести його у разі необхідності.
5. *Розрахувати дозу знеболюючого засобу та виписувати відповідні рецепти.*
6. *Вести облік та зберігати сильнодіючі та наркотичні середники відповідно до чинного законодавства.*
7. Підготувати систему та ввести на муляжі довенно краплинно препарат.
8. Підготувати необхідні розчини для парентерального введення та продемонструвати правила поводження з одноразовим шприцом після його застосування.
9. Провести вимірювання температури у хворої дитини та оформити температурний лист.
10. Дослідити у хворої дитини пульс та виміряти хворій дитині артеріальний тиск.
11. Провести дослідження дихання хворій дитині.
12. На бланку температурного листка відмітити запропоновані викладачем показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.
13. Підготувати необхідні засоби та продемонструвати на муляжі методику сповивання новонародженої дитини.
14. Підготувати необхідні засоби та продемонструвати на муляжі методику проведення гігієнічної ванни та підмивання дитини залежно від статі.
15. Продемонструвати методику взяття мазків з носу і зіву.
16. Продемонструвати методику закапування крапель у вуха, ніс, очі на муляжі.
17. Підготувати необхідні засоби та продемонструвати на муляжі методику промивання шлунку дитині певного віку.

18. Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми дітям різного віку, продемонструвати методику її застосування на муляжі.
19. Приготувати необхідне обладнання для лікувальної клізми дітям різного віку, продемонструвати методику її застосування на муляжі.
20. Продемонструвати методику подавання дитині певного віку зволоженого кисню.
21. Підготувати необхідні засоби та продемонструвати на муляжі методику накладання зігрівального компресу на вухо дитині.
22. Підготувати необхідні засоби та продемонструвати на муляжі методику застосування гірчичників дитині.
23. Підготувати необхідні засоби та продемонструвати на муляжі методику туалету порожнини рота, носа, очей, вух та обробки пуповинного залишку новонародженої дитини.
24. Підготувати відповідні засоби та продемонструвати на муляжі методику годування дитини першого року життя.
25. Продемонструвати методику проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі дитини.
26. *Продемонструвати методику проведення реанімаційних заходів невиліковно хворим.*

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Зразок «Щоденника проходження практики «Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення) (додаток 1)
- Зразок «Підсумкового звіту про виконану роботу» (додаток 2)
- Рекомендовані методичні розробки:
 1. Виробнича практика студентів III курсу медичного факультету (Методичний посібник) / під ред. проф. М.Р. Гжегоцького. – Львів, 2002. – 56 с.
 2. Касевич Н.М. Практикум з сестринської справи. – К.: «Здоров'я», 2005.
 3. Майданник В.Г., Дадакіна М.А. Практикум з пропедевтичної педіатрії з доглядом за дітьми. – Київ: Знання України, 2002.
 4. Маніпуляції в педіатрії (показання і техніка виконання): Навч. посіб. / Ю.В. Марушко, Т.В. Гишак. – К.: Вид. Паливода А.В., 2007. – 104 с.
 5. Пасечко Н.В. Основи сестринської справи. – Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.
 6. Essential Competencies For Patient Care / ed. by Mary Elizabeth Milliken, BSN, MS, Ed. D., Gene Campbell, BSN, M.Ed. – The C. V. Mosby Company, St. Louis, Toronto, Princeton, 1985. – P. 685–716.
 7. Fundamentals of Nursing (Concepts and Procedures) / ed. by Barbara Kozier, BA, BSN, RN, MN; Glenora Erb, BSN, RN. – Addison – Wesley Publishing Company, Nursing Division, Menlo Park, California, 1983. – P. 13–15, 21–32, 39–46, 49–51, 233–256, 414–416, 444–446, 451–465, 485, 491–529, 531–534, 935–938, 942–947, 952–981.

8. ЛІТЕРАТУРА, ЯКА РЕКОМЕНДУЄТЬСЯ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ

«СЕСТРИНСЬКОЇ ПРАКТИКИ»

8.1. Основна література

1. *Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією: навчальний посібник для персоналу дитячих установ, батьків, опікунів, соціальних працівників та інших осіб, що доглядають за дітьми з ВІЛ-інфекцією* / [М. Л. Аряєв, Н. В. Котова, О. О. Старець та ін.]. – К.: Кобза, 2003. – 168 с.
2. Загальний догляд за дітьми / за ред. Калиновської Л.С. – К., «Вища школа», 1993.
3. *Кэмпбелл А. Медицинская этика* / Кэмпбелл А., Джиллетт Г., Джонс Г. ; пер. с англ. Ю. М. Лопухина, Б. Г. Юдина. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2007. - 400 с.
4. Мазурин А.В., Запруднов А.М., Григорьев К.И. *Общий уход за детьми.*-М.: Медицина, 1989, 192 с.
5. Майданник В.Г., Дадакіна М.А. *Фізичний та психічний розвиток дітей.* – Київ, 1993.
6. Наказ МОЗ України № 437 від 31 серпня 2004 року «Про затвердження клінічних Протоколів надання медичної допомоги при невідкладних станах у дітей на шпитальному та дошпитальному етапах».
7. Наказ МОЗ України № 152 від 04.04.2005 «Протокол медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною».
8. *Неотложные состояния в педиатрии* / за ред. В.М. Сидельникова. - К.: «Здоров'я», 1994. – 608с.
9. *Неотложные состояния у детей* / А.Д. Петрушина, Л.А. Мальченко, Л.Н. Крестина и соавт. - М., Медицинская книга, 2002. – 176 с.
10. Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г., Присяжнюк М.С. *Загальний та спеціальний догляд за хворими.* – К., 1993
11. *Организация паллиативной медицины на региональном уровне: учебное пособие для вузов* / [Т. З. Биктимиров, В. И. Горбунов, А. И. Набегаев и др.]. – Москва – Ульяновск : УлГУ, 2009. – 72с.
12. *Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги* [Електронний ресурс] / Закон України від 07.07.2011 р. № 3611-VI. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3611-17>
13. *Про затвердження Загальнодержавної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року* [Електронний ресурс] / Закон України від 23.12.2009 р. № 1794-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1794-17>
14. *Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі* [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 25.04.2012 № 311. – Режим доступу: http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120425_311.html
15. *Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір»* [Електронний ресурс] / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. №1164. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1164-2011-%FO>
16. Цыбулькин Э.К. *Угрожающие состояния у детей.* – Санкт-Петербург, «Специальная литература», 1994. – 195 с.
17. *Essential Competencies For Patient Care* / ed. by Mary Elizabeth Milliken, BSN, MS, Ed. D., Gene Campbell, BSN, M.Ed. – The C. V. Mosby Company, St. Louis, Toronto, Princeton, 1985. – P. 685–716.

18. Fundamentals of Nursing (Concepts and Procedures) / ed. by Barbara Kozier, BA, BSN, RN, MN; Glenora Erb, BSN, RN. – Addison – Wesley Publishing Company, Nursing Division, Menlo Park, California, 1983. – P. 13–15, 21–32, 39–46, 49–51, 233–256, 414–416, 444–446, 451–465, 485, 491–529, 531–534, 935–938, 942–947, 952–981.

8.2. Додаткова література

1. Грандо А.А., Грандо С.А. Врачебная этика и деонтология. - К: Здоров'я, 1994.
2. Жученко П.Г., Пушкарь Н.С., Ситник И.А. Антенатальная охрана плода и уход за новорожденным. – Киев. – 1983.
3. Неонатологія: Навч. посіб. / П.С. Мощич, О.Г. Суліма, Ю.Г. Антипків та співавт. – К.: Вища школа, 2004. – 207 с.
4. *Curriculum in Palliative Care for Undergraduate Medical Education : Recommendations of the European Association for Palliative Care [Electronic resource] / Milano, EAPC, 2007. – 24 p. - Access mode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=VmnUSgOm5PO%3D>.*
5. *EAPC Atlas of Palliative Care in Europe [Electronic resource]/ [C. Centeno, D. Clark, T. Lynch et al.] – Houston : IAPHC Press, 2007. – 340 p. – Access mode: <http://www.eapc-taskforce-development.eu/documents/taskforce/ATLAS-EAPC-2007.pdf>.*
6. *Recommendation Rec (2003) 24 of the Committee of Ministers to member states on the organisation of palliative care [Electronic resource] / Council of Europe. – 2003. - Access mode: [http://www.coe.int/t/dg3/health/Source/Rec\(2003\)24_en.pdf](http://www.coe.int/t/dg3/health/Source/Rec(2003)24_en.pdf).*
7. *White Paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe [Electronic resource]/ Recommendations from the European Association for Palliative Care. Part I // Eur. J of Palliative Care. – 2009. – # 16 (6). - Access mode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=f63pXXzVNEY%3D&tabid=735>.*
8. *White Paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe [Electronic resource] / Recommendations from the European Association for Palliative Care. Part II // Eur. J of Palliative Care. – 2010. – # 17 (1). - Access mode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=f63pXXzVNEY%3D&tabid=735>.*
9. *Recommendations of the European Association for Palliative Care (EAPC) For the Development of Undergraduate Curricula in Palliative Medicine At European Medical Schools [Electronic resource]: report of the EAPC Steering Group on Medical Education and Training in Palliative Care. - Edition 2013. - Access mode: https://mail.rambler.ru/m/folder/INBOX/7271.2/download/id/EAPC_UndergraduateCurriculumUpdate2013.pdf*

9. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

9.1. Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики.

9.2. Оцінювання засвоєння студентом практичних навичок та вмінь здійснюється з використанням критеріїв, які вказані в робочій програмі практики та у щоденнику практики студента. Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок та балів за підсумковий контроль. Виконання практичних навичок щоденно перевіряє безпосередній керівник практики від бази та візує їх виконання у щоденнику практики студента. Керівник практики від Університету систематично здійснює контроль ведення щоденників

студентами. До підсумкового контролю з виробничої практики допускаються студенти, які отримали за виконання практичних навичок з певного виду практики не менше, ніж 72 бали, представили звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики. Підсумковий контроль, відповідно до вимог програми практики, студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

9.3. Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості. Впродовж трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики Університету.

9.4. Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

9.5. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за практику і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховуються з Університету.

9.6. Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються відповідними кафедрами, профільними методичними комісіями, Вченими радами факультетів та Університету.

Щоденник

проходження практики «Сестринська практика»

(Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення)

студента III курсу _____ факультету _____ групи

(ПІБ)

Місце проходження практики:

Кафедра _____

Клінічна база _____

Дата, години роботи	№ з/п	Перелік практичних навичок	Бали	Підпис безпосереднього керівника практики від бази практики
	1.			
	2.			
	3.			
		Сума балів за засвоєння практичних навичок		
		Підсумковий контроль практичних навичок		Підпис керівника практики від університету

Підсумковий звіт

про виконану під час сестринської виробничої практики роботу
в обов'язки обов'язків медичної сестри педіатричного відділення
студента III курсу _____ факультету _____ групи

(ПБ)

Місце проходження практики:

Кафедра _____

Клінічна база _____

№ з/п	Назва уміння, практичної навички	Оцінка у балах	Кількість виконаних завдань	Загальна кількість балів
1.	Проведення обліку медикаментозних засобів в маніпуляційному кабінеті педіатричного відділення	1		
2.	Організація роботи та оформлення документації постової медичної сестри педіатричного відділення.	1		
3.	Організація роботи та оформлення документації медичної сестри в процедурному кабінеті.	1		
4.	Вимірювання артеріального тиску, дослідження частоти пульсу та занесення показників у температурний листок	2		
5.	Дослідження частоти дихання та занесення показників у температурний листок	2		
6.	Вимірювання температури тіла хворої дитини та оформлення температурного листка, визначення типу температурної кривої.	2		
7.	Забезпечення пацієнтів лікарськими засобами згідно листка призначень	1		
8.	Введення лікарських препаратів для внутрішнього застосування дітям різного віку	1		
9.	Приготування необхідних розчинів для парентерального введення та оволодіння правилами поводження з одноразовим шприцом після його застосування.	2		
10.	Виконання підшкірних ін'єкцій.	2		
11.	Виконання дом'язевих ін'єкцій.	2		
12.	Розрахунок дози антибіотика та приготування його для парентерального введення	1		
13.	<i>Розрахунок дози знеболюючого засобу та виписування відповідних рецептів.</i>	1		

14.	<i>Облік та контроль зберігання сильнодіючих та наркотичних середників</i>	1		
15.	Виконання довенних ін'єкцій та інфузій.	2		
16.	Проведення дезінфекції та передстерилізаційного очищення інструментарію	1		
17.	Взяття мазків з носу і зіву хворих дітей	1		
18.	Закапування крапель у вуха, ніс, очі	2		
19.	Виконання клізм дітям різного віку	2		
20.	Взяття калу на різні види досліджень у дітей.	2		
21.	Взяття сечі на різні види досліджень у дітей.	2		
22.	Промивання шлунку у дітей різного віку.	2		
23.	Накладання компресів дітям різного віку.	1		
24.	Застосування гірчичників	1		
25.	Користування грілкою та пухирем з льодом.	1		
26.	Подавання зволоженого кисню дітям різного віку	1		
27.	Надання невідкладної допомоги дитині при ларингоспазмі і стенозуючому ларингіті, при попаданні стороннього тіла у дихальні шляхи, при нападі бронхіальної астми	2		
28.	Надання невідкладної допомоги дитині при судомному синдромі	2		
29.	Надання невідкладної допомоги дитині при гострій судинній недостатності (непритомність, колапс)	2		
30.	Проведення найпростіших реанімаційних заходів (штучне дихання, непрямий масаж серця)	2		
31.	<i>Надання невідкладної допомоги та проведення найпростіших реанімаційних заходів інкурабельним пацієнтам</i>	1		
32.	Контроль правильного прикладання дітей до грудей при природному вигодовуванні.	1		
33.	Техніка годування дітей грудного віку з пляшечки.	1		
34.	Проведення гігієнічних та лікувальних ванн дітям грудного віку.	2		
35.	Підмивання дітей залежно від статі.	1		
36.	<i>Догляд за лежачими пацієнтами. Транспортування, зміна положення тіла важкохворого чи інкурабельного пацієнта.</i>	1		
37.	<i>Догляд, профілактика та лікування пролежнів</i>	1		
38.	Проведення туалету очей, вух, носу та пупкової ранки.	2		
39.	Підготовка хворих дітей до рентгенологічного дослідження шлунково-кишкового тракту,	1		

	сечовидільної системи			
40.	Підготовка хворих дітей до ендоскопічного дослідження шлунково-кишкового тракту.	1		
РАЗОМ БАЛІВ ЗА ПОТОЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ				

Бали за диференційований залік з практики «Сестринська практика» (Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення)	Бали з дисципліни	Оцінка	Підпис керівника практики від університету